

LR Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai

2021-12-23 Nr. 1-74

Į 2021-12-13 Nr. SR-4830

DĖL IŠVADOS ĮSTATYMŲ PROJEKTAMS NR. XIVP-922 IR NR. XIVP-923

Lietuvos kolegijų direktorių konferencija (toliau – LKDK), atsižvelgdama į 2021 m. gruodžio 17 d. Lietuvos Švietimo tarybos rašte Nr. S-2021-5825 išreikštą poziciją *Dėl Lietuvos Švietimo tarybos pastabų ir siūlymų mokslo ir studijų įstatymo projektui*, didelių prieštaravimo nemato LR Vyriausybės nutarimo *Dėl Lietuvos Respublikos Mokslo ir studijų įstatymo Nr. X-242 4, 9, 53, 59, 74, 76, 77 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-922 ir Lietuvos Respublikos Švietimo įstatymo Nr. I-1489 2, 11, 24, 38 ir 47 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-923* projekte išdėstyti pozicijai, tačiau vertindama LR Prezidento teiktą svarstyti siūlymą dėl Mokslo ir studijų įstatymo Nr. X-242 4, 9, 53, 59, 74, 76, 77 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą XIVP-922 (toliau – LR Prezidento teiktas MSĮ pakeitimo projektas) ir LR Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos pateiktą svarstyti siūlymą dėl Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 19, 52, 53, 58, 59, 77 straipsnių pakeitimo papildymo 77¹ ir 82² straipsniais įstatymo projektą (toliau – ŠMSM teiktas MSĮ pakeitimo projektas) mato abu šiuos įstatymo projektus kaip papildančius vieną kitą ir siūlo abiem įstatymo projektų teikėjams jos suderinti tarpusavyje ir teikti svarstyti, kaip bendrą MSĮ keitimo ir papildymo įstatymo projektą, LR Prezidento teiktą MSĮ pakeitimo projekto pagrindu, kurį LKDK mato, kaip labiau subalansuota ir išdiskutuota.

LKDK reagavo ir išreiškė poziciją dėl LR Prezidento teikto MSĮ pakeitimo projekto 2021 m. lapkričio 24 d. raštu Nr. 1-66 adresuotu LR Seimo Švietimo ir mokslo komitetui ir atitinkamai išreikš poziciją LR Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai dėl ŠMSM teikto MSĮ pakeitimo projektų derinimo. Manome, kad derinant abu siūlomus MSĮ pakeitimo projektus turi būti įtrauktos šios esminės nuostatos:

- I. Trumpųjų studijų metu, kartu su įgyjama profesine kvalifikacija pagal Lietuvos kvalifikacijų sandaros penktąjį lygį, šiuose studijose studijuojantiems asmenims tuo pačiu metu **būtų sudaryta galimybė pasirengti studijoms pirmojoje pakopoje;**
- II. Įtvirtiną trijų **valstybinių brandos egzaminų laikymą** stojant į pirmosios pakopos studijas **diferencijuoti** atskirai stojant į universitetines (laikant lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos (stojantiems į menų studijų krypties grupės studijas jo išlaikyti nebūtina) ir

stojančiojo pasirinktą egzaminus) ir atskirai kolegijines (laikant lietuvių kalbos ir literatūros ir du stojančiojo pasirinktus egzaminus) studijas;

- III. **Darbinės veiklos patirties reikalavimo imperatyviai neįvardinti nei viename LR Mokslo ir studijų įstatymo pakeitime**, nes stojant į bet kurio lygmens studijas asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi) šis reikalavimas, jei jis turi būti taikomas, yra nurodytas atitinkamo sektoriaus bei lygmens profesiniuose standartuose, todėl manome, kad toks reikalavimas MSI kontekste – perteklinis;
- IV. **Trumposios studijos turėtų būti traktuojamos, kaip nuoseklus perėjimo kelio galimybė iš profesinių studijų į pirmosios pakopos studijas, nediferencijuojant ar baigę trumpąsias studijas asmenys galėtų stoti tik į kolegijines ar universitetines pirmos pakopos studijų programas**, taip praplečiant tolimesnes jų studijų perspektyvas;
- V. **Nurodyti skaidrią ir aiškią asmenų patekimo į trumpąsias studijas sistemą numatant, bet neapsiribojant, trumpąsias studijas kaip vieną iš pagrindinių socialinės dimensijos realizavimo formų, tam skiriant proporcingą valstybės finansavimą, kaip atskirai studijų pakopai bei sutelkiant visas pastangas šias studijas pradėti jau nuo 2022 m. rugsėjo 1 d.**

Atkreipiame dėmesį, kad ŠMSM teiktame MSI pakeitimo projekte **nurodytas įstatymo papildymas 77¹ straipsniu**, sudarant sąlygas išankstiniam priėmimui į valstybės finansuojamas studijų vietas valstybinėse aukštosiose mokyklose – **nėra aiškus ir skaidrus, todėl šio punkto derinti negalime**, nes iš pateikto MSI siūlymo nėra aišku, kaip konkrečiai bus skiriamos valstybės finansuojamos studijų vietos išankstinio priėmimo metu. Šis MSI siūlomas pakeitimo punktas turėtų būti derinamas kartu su jame nurodyta LR Švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka skirstant išankstines valstybės finansuojamas studijų vietas. Manome, kad tokia situacija aukštosioms mokykloms potencialiai nesudaro skaidrių ir lygiaverčių sąlygų pretenduoti į išankstines valstybės finansuojamas studijų vietas, juo labiau, kad daugelis jų jau šiuo metu turi studijų kryptių įvertinimą, kuris yra ne žemesnis kaip „labai gerai“.

LKDK, kaip suinteresuota institucija, yra pasirengusi ir toliau bendradarbiauti rengiant, derinant ir teikiant pastabas bei siūlymus dėl teisinio reglamentavimo, kuris įgalintų mokslo ir studijų pažangą, skatintų studijų kokybę, užtikrintų socialinės dimensijos priemonių aukštajame moksle atsiradimą ir realizavimą.

LKDK prezidentas

Nerijus Varnas

Originalas nebus siunčiamas.